

Drogová trestná činnost v ČR

1. Obecně k drogové kriminalitě v ČR

Odpovědnost za tvorbu protidrogové politiky nese vláda ČR, poradním a koordinačním orgánem je Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky. V platnosti je Národní strategie protidrogové politiky za období 2010 – 2018. Výhradně se drogovou kriminalitou zabývá Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování Police ČR.

Od r. 2007 roste celkový počet drogových trestných činů a zvyšuje se i jejich podíl na zjištěné trestné činnosti. Data za rok 2012 nejsou dosud oficiálně k dispozici, v roce 2011 však bylo za drogové trestné činy stíháno necelých 2 800 osob (1,2% všech trestných činů) a to nejčastěji pro nedovolenou výrobu, pašování a prodej pervitinu či konopných látek. Obžalováno bylo celkem 2 549 osob. Soudy pravomocně odsoudily 1 870 osob. Nejčastěji ukládanou sankcí bylo podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody. Nejvyšší počet „drogových trestných činů“ byl evidován v Praze, v kraji Vysočina, v Karlovarském kraji.

Nejčastěji bylo trestní řízení vedeno pro trestný čin nedovolené výroby, prodeje a pašování drog (*cca 80 % případů*), nejméně naopak pro šíření toxikomanie. Ochranné léčení bylo uloženo 286 osobám, z toho 117ti protitoxikomanické a 169ti protialkoholní. Cca 16% trestných činů bylo spácháno pod vlivem návykových látek, z toho cca 90 % pod vlivem alkoholu. Nejčastěji šlo o trestné činy ohrožení pod vlivem návykové látky nebo opilství. Z dlouhodobého hlediska roste počet osob stíhaných za drogové trestné činy.

Drogová kriminalita tvoří cca 10 – 11% případů evidovaných PMS v roce 2012. Dlouhodobě docházelo od r. 2007 k nárůstu, až do 10,5% nově evidovaných případů v roce 2011 a následné stagnaci (*10,4% nově evidovaných případů v r. 2012, celkem cca 3.200 z cca 31.100 případů*).

2. Praxe Probační a mediační služby

Drogová kriminalita tvoří cca 10 – 11% případů evidovaných Probační a mediační služby v roce 2012. Dlouhodobě docházelo od r. 2007 k nárůstu, až do 10,5% nově evidovaných případů v roce 2011 a následné stagnaci (*10,4% nově evidovaných případů v r. 2012, celkem cca 3.200 z cca 31.100 případů*).

PMS sleduje nejen trestnou činnost ve smyslu „drogových paragrafů“. Celkový objem „drogové kriminality“ zahrnuje počet spisů v kterých je uveden minimálně jeden z tzv. drogových paragrafů, (§ 283 NTZ, § 187 TZ, § 284 NTZ, § 187a TZ, § 286 NTZ, § 188 TZ, § 287 NTZ, § 188a TZ, § 285 NTZ, § 247 TZ, § 205 NTZ)¹ anebo obviněný spáchal trestný čin pod vlivem, v přímé souvislosti či za účelem získání drogy anebo je u klienta uvedena drogová či alkoholová závislost anebo sledování povinností a omezení, ochranná léčba, probační a resocializační program, který má souvislost drogami či alkoholem.

PMS v rámci své činnosti využívá kontrolního nástroje drogového i alkoholového testování, které bylo rozšířeno na všechna střediska Probační a mediační služby. Střediska byla vybavena drogovými testy a ochrannými pomůckami. Byli proškoleni všichni pracovníci PMS na zacházení s testy.

V jednotlivých soudních krajích byli určeni z řad probačních úředníků tzv. „drogoví koordinátoři, kteří spoluorganizují jak zásobování středisek drogovými testy a pracovními pomůckami, tak se rovněž podílejí na vzdělávacích aktivitách pro zaměstnance služby v oblasti drogového testování a průběžně zodpovídají na odborné dotazy.

Drogové testování je součástí národních metodických standardů Probační a mediační služby. V roce 2012 bylo provedeno více než cca 1.800 testů, přičemž cca ve 23% % testů

¹ NTZ – nový trestní zákoník, TZ – trestní zákon

byly zachyceny omamné a psychotropní látky, nejvíce methamphetamin a THC, tedy zneužívané látky pervitin a marihuana.

Drogové testování nepochybně výrazně zvýšilo úroveň celkové kontroly výkonu alternativních trestů a opatření v ČR. Soudy tuto praxi velmi vítají.